

(Varmeforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

**KLAGE FRA
OVER
OM**

HMN Naturgas I/S
Mariagerfjord Kommune afgørelse af 17. februar 2010
godkendelse af projektforslag om etablering af transmissi-
onsledning

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6
SSH –EKN

**NÆVNETS
SAMMEN-
SÆTNING
I SAGEN**

Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
Professor, dr.jur. Jens Fejø
Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
Direktør Per Søndergaard

**NÆVNETS
AFGØRELSE**

Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 17. februar 2010 op-
hæves.

Energiklagenævnet har ved e-mail af 11. marts 2010 fra Mariagerfjord Kom-
mune modtaget HMN Naturgas I/S v/advokat Janus Skak Olufsens, advokat-
firma Dahl (herefter benævnt klager) klage af 8. marts 2010 over kommunens
afgørelse af 17. februar 2010. Ved afgørelsen godkendte Mariagerfjord Kom-
mune Veddam-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk a.m.b.a.'s (herefter benævnt
kraftvarmeværket) projektforslag om etablering af varmetransmissionsledning
mellem Hadsund Fjernvarme og kraftvarmeværket. Kraftvarmeværket er un-
der sagens behandling ved såvel Mariagerfjord Kommune som ved Energikla-
genævnet repræsenteret af Dansk Fjernvarmes Projektselskab.

Sagens baggrund

Kraftvarmeværket er et decentralt naturgasfyret kraftvarmeværk, der er belig-
gende i klagers forsyningsområde. Kraftvarmeværket anmodede i juli 2007
Mariagerfjord Kommune om godkendelse af et projektforslag om etablering af
reservevarmekapacitet i forbindelse med værkets overgang til markedsvilkår.
Projektforslaget var begrundet i, at kraftvarmeværket havde opnået en aftale
med en virksomhed, der medførte, at to af værkets gasmotorer kunne overgå
til markedsvilkår. Kraftvarmeværkets tredje gasmotor skulle overgå til regu-
leringskraftmarkedet, således at den kun var i drift, når der var behov for

elproduktion. For at understøtte den ændrede driftsform ønskede kraftvarmeværket at etablere en transmissionsledning fra Hadsund Bys Fjernvarmeværk til kraftvarmeværket, således at fjernvarmeværket kunne fungere som reserveenhed til varmeproduktion i de perioder, hvor gasmotorerne ikke vinder elproduktion på det frie marked. Mariagerfjord Kommune godkendte projektforslaget ved afgørelse af 25. september 2008.

Klager indbragte Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 25. september 2008 for Energiklagenævnet, der ved afgørelse af 18. maj 2009 (j.nr. 1021-45) ophævede kommunes afgørelse. Energiklagenævnet fandt, at etableringen af en transmissionsledning mellem kraftvarmeværket og Hadsund Fjernvarmeværk, kunne sidestilles med en ændring af brændselsvalget på kraftvarmeværket, således at den naturgasbaserede varme, som kraftvarmeværket producerer, ville blive udskiftet med biomassebaseret varme fra Hadsund Fjernvarmeværk. Energiklagenævnet lagde i den forbindelse lagt vægt på, at der efter sagens oplysninger ikke var noget teknisk til hinder for, at kraftvarmeværket igangsatte de tre gasmotor, der var overgået til elmarkedet, såfremt der var udfald på værkets gaskedel. Energiklagenævnet lagde endvidere vægt på, at kraftvarmeværket efter egne oplysninger ikke havde et øget varmebehov. Energiklagenævnet fandt på denne baggrund, at følgen af projektforslaget reelt blev, at Hadsund Fjernvarmeværk kom til at levere biomassebaseret varme i stedet for kraftvarmeværkets naturgasbaserede varme i situationer, hvor kraftvarmeværket selv var i stand til at levere varmen. Der skete således en ændring i det brændsel, som kraftvarmeværket brugte til at forsyne sine forbrugere. Projektforslagets godkendelse skulle derfor behandles efter bestemmelsen i projektbekendtgørelsens¹ § 15. Energiklagenævnet fandt herefter, at betingelserne for godkendelse i projektbekendtgørelsens § 15, stk. 4, ikke var opfyldte, da der ikke forelå et øget varmebehov. Projektforslaget kunne endvidere ikke godkendes efter reglerne i projektbekendtgørelsens § 17 om brændselsvalget ved reservelastkapacitet.

Efter at Energiklagenævnet ved afgørelse af 18. maj 2009 havde ophævet kommunens godkendelse af projektforslaget, anmodede kraftvarmeværket ved e-mail af 14. september 2009 Mariagerfjord Kommune om at godkende et projektforslag af september 2009 ligeledes om etablering af en varmetransmissionsledning mellem Hadsund Fjernvarme og kraftvarmeværket. Kommunen kvitterede ved e-mail af 29. september 2010. Af e-mailen fremgår følgende:

”[...]

I søger igen om tilladelse til etablering af transmissionsledning til Hadsund fjernvarme.

¹ Bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 2 af 20

Energiklagenævnet har tidligere ophævet godkendelse af tilsvarende projekt, fordi betingelserne ikke var tilstede for at godkende en ændret brændselsvalg til varmeproduktionen.

Det er vigtigt at vi har præcise argumenter for, at det er en ny situation, så en evt. klagesag holder i EKN. Kan I evt. supplere med sådanne argumenter?

En måde hvorpå at en transmissionsledning mellem V-S-V og Hadsund måske kunne godkendes og fungerer med en fornuftig økonomi er hvis V-S-V fortsat forbruger den samme mængde naturgas, MEN af V-S-V kun producerer el og varme, når el prisen er høj.

En anden mulighed kunne være, at V-S-V Kraftvarmeværk og Hadsund fjernvarme vælger at fusionere, så driften bliver et internt anliggende (jfr. Aalborg kommune) [...]”.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 3 af 20

På baggrund af et møde med kommunen den 15. december 2009 anmodede kraftvarmeværket den 16. december 2009 om kommunal behandling af det reviderede projektforslag for transmissionsledning fra Hadsund til kraftvarmeværket af september 2009. Kraftvarmeværket bemærkede i den forbindelse bl.a., at projektforslaget kunne godkendes i medfør af projektbekendtgørelsens § 8, idet der var tale om et grundlæggende anderledes begrundet projektforslag end det tidligere, som blev underkendt i Energiklagenævnet. Begrundelsen for projektforslaget var ikke længere kraftvarmeværkets manglende reservekapacitet, men at sikre CO₂-neutral varmeproduktion i perioder med reduceret el-produktionsbehov på det frie el-marked og derved medvirke til nedbringelse af den samlede nationale CO₂-emission ved el- og varmeproduktion. Kraftvarmeværket bemærkede endvidere, at projektforslaget på baggrund af nye beregningsforudsætninger fra Energistyrelsen fra maj 2009 var samfundsøkonomisk attraktivt, da der ikke skulle investeres i nye produktionsanlæg, men blot laves en forbindelse mellem to eksisterende anlæg.

Mariagerfjord Kommune godkendte herefter på Udvalget for Teknik og Miljø møde den 8. februar 2010 projektforslaget. Afgørelsen om godkendelse blev sendt til klager ved e-mail af 18. februar 2010. Klager har efter indbragt sagen for Energiklagenævnet.

Sagen for Energiklagenævnet drejer sig om, hvorvidt Mariagerfjord Kommune med hjemmel i projektbekendtgørelsen har kunnet godkende projektforslaget.

Den påklagede afgørelse

Af Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 17. februar 2010 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Godkendelse til etablering af transmissionsledning.

Veddum-Skelund-Visborg kraftvarmeværk har anmodet om genbehandling af projektforslag til etablering af transmissionsledning fra Hadsund fjernvarme. Energiklagenævnet har ophævet en tidligere godkendelse til projektet, idet betingelserne for godkendelse af brændselsskift ikke er overholdt. I den nye godkendelse tages alene stilling til ledningen og ikke evt. brændselsskifte.

Beslutning

Udvalget for Teknik og Miljø besluttede den 8. februar 2010 at godkende transmissionsledningen. Der er ikke hermed taget stilling til evt. brændselsskifte.

Sagsfremstilling

Udvalget for Teknik og miljø godkendte i august 2008 en projektansøgning fra Veddum- Skelund-Visborg Kraftvarmeværk om tilladelse til etablering af transmissionsledning til Hadsund fjernvarme. Begrundelsen var dengang, at ledningen skulle fungere som spids og reservelast, når kraftvarmeværket ikke producerer strøm.

Energiklagenævnet har siden ophævet godkendelsen, fordi de betragter etableringen af transmissionsledningen som fortrængning af naturgasfyrte kraftvarme i Veddum med varme fra biomassefyrede kedler i Hadsund.

Kommunalbestyrelsen kan kun godkende et brændselsskifte, hvis det er til biogas, lossepladsgas eller anden forgasset biomasse, der anvendes på et kraftvarmeanlæg eller til et CO₂-afgiftsfri brændsel til dækning af et øget varmebehov.

Desuden kan godkendes projekter med solvarme, geotermi eller overskudsvarme, hvis der er positiv samfundsøkonomi.

Varmeværket har herefter fremsendt en ny ansøgning, som begrundes med, at man ønsker at anvende klimaneutral brændsel. Ansøgningen har været sendt til høring hos Naturgas Midt Nord, som udtaler, at en evt. godkendelse af projektet forventes anket til Energiklagenævnet.

Udvalget for teknik og miljø udsatte sagen på sit møde den 2/11 2009 for at give ansøgeren mulighed for i stedet at søge dispensation fra projektbekendtgørelsen.

Energistyrelsen kan i særlige tilfælde meddele dispensation.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 4 af 20

Ansøgeren vurderer ikke, at en dispensationsansøgning er relevant, men anmoder om at få behandlet ansøgningen i henhold til § 8 i projektbekendtgørelsen og ikke § 15, som energiklagenævnet har anvendt.

HMN Naturgas's advokat har fremsendt en supplerende udtalelse. De påpeger, at sagens indhold er uændret i forhold til det oprindelige projekt, som energinævnet omgjorde.

HMN mener derfor vi skal give afslag til det samlede projekt.

Hjemmel.

Kriterierne for at godkende et projekt om levering af varme til et fjernvarmenet, der forsynes af et eksisterende decentralt naturgasbaseret kraft-varme-anlæg findes i Bekendtgørelse nr. 1295 af 13/12/2005 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg §15.

Transmissionsledninger kan dog godkendes iht. bekendtgørelsens **§ 8**. *Projekter for transmissionsnet kan godkendes af kommunalbestyrelsen uanset områdeafgrænsningen.*

Energistyrelsen skriver i vejledning til projektbekendtgørelsen: *Projekter for transmissionsnet kan godkendes af kommunalbestyrelsen uanset områdeafgrænsningen, da områdeafgrænsningen ikke påvirkes af placeringen af transmissionsnet. ... (udeladt)*
F.eks. kan en transmissionsledning mellem to adskilte fjernvarmenet godkendes såfremt projekt-forslaget for transmissionsledningen udviser en god samfundsøkonomi i forhold til driften af de to fjernvarmenet hver for sig. Det skal bemærkes, at hvor der eksempelvis er tale om et fjernvarmenet forsynet med biomassevarme- eller kraftvarme og et fjernvarmenet forsynet med naturgasbaseret varme eller kraftvarme, må der i henhold til § 15 om brændselsvalg for varmeproduktionsanlæg ikke ske en udvidelse af produktionskapaciteten for biomassevarmen

Afgørelse træffes i medfør af lov om varmforsyning lbk. af 17/05/2005 §4.

Vurdering

Energistyrelsen og energiklagenævnet er ikke enige om fortolkningen af §8.

Energistyrelsen skriver at **produktionskapaciteten** på Hadsund fjernvarme ikke må udvides, mens energiklagenævnet skriver at **produktionen** ikke må øges.

Eftersom Hadsund fjernvarme ikke udvider produktionskapaciteten, kan projektet godkendes efter ordlyden af energistyrelsens vejledning til § 8, som ønsket af ansøgeren, men dermed er ikke

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Side 5 af 20

givet tilladelse til ændret brændselsvalg. Det vil herefter være op til ansøger at finde en lovlig måde at anvende ledningen. Dette vil indebære en ny projektansøgning, så godkendelse af selve transmissionsledningen vil kun være første skridt.
[...].

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager finder, at Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 17. februar 2010 skal ophæves, da afgørelsen er i strid med Energiklagenævnets afgørelse af 18. maj 2009. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Det godkendte projektforslag er for så vidt angår alle faktiske og retlige forhold identisk med det projektforslag, som Energiklagenævnet tidligere har ophævet kommunens godkendelsen af. Mariagerfjord Kommune har undladt rettidigt at indbringe Energiklagenævnets afgørelse af 18. maj 2009 for domstolene. Energiklagenævnets afgørelse står derfor ved magt.
- Afgørelsen af 17. februar 2010 skal ophæves, da godkendelsen af forslaget som anført allerede er ophævet, hvorfor Mariagerfjord Kommune ikke lovligt på ny kan godkende et identisk projekt.

Klager finder subsidiært, at Mariagerfjord Kommunes afgørelse skal ophæves, da projektforslaget ikke lovligt kan godkendes i medfør af reglerne i projektbekendtgørelsen. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Mariagerfjord Kommune har godkendt projektforslaget uden hensyntagen til transmissionsledningens faktiske anvendelse efter etableringen. Projektbekendtgørelsens § 8 indeholder alene en hjemmel til at godkende anlæg af transmissionsledninger uden hensyntagen til områdefræsningen. Ledningen skal imidlertid fortsat være samfundsøkonomisk mest fordelagtig, jf. projektbekendtgørelsens § 6, jf. § 24.
- Da de samfundsøkonomiske beregninger i projektforslaget hviler på den forudsætning, at der via transmissionsledningen leveres varme til kraftvarmeværket, er der ikke grundlag for at godkende projektforslaget uden hensyntagen til, hvorledes transmissionsledningen rent faktisk skal anvendes, således som forudsat i afgørelsen af 17. februar 2010.
- Etableringen af transmissionsledningen må sidestilles med en ændring af brændselsvalget på kraftvarmeværket, idet Hadsund Fjernvarme vil komme til at levere naturgasbaseret fjernvarme i stedet for kraftvarmeværkets naturgasbaserede fjernvarme i situationer, hvor

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Side 6 af 20

kraftvarmeværket selv er i stand til at levere varmen. En godkendelse af projektforslaget forudsætter derfor, at dette kan godkendes i medfør af projektbekendtgørelsens § 15. Da der ikke er oplysninger om, at der skulle foreligge et udvidet varmebehov, kan projektforslaget ikke godkendes, jf. projektbekendtgørelsens § 15, stk. 4.

- Projektforslaget er ikke udarbejdet med henblik på afdækning af et yderligere varmebehov på kraftvarmeværket. Henvisningen til mulighederne for forsyning af to kommende udstykninger i Hadsund er således ikke tilstrækkeligt konkret til, at projektforslaget kan godkendes i medfør af projektbekendtgørelsens § 15, stk. 4.
- Det i projektforslaget anført om bl.a. nedbringelsen af CO₂-emissionen, anvendelsen af CO₂-neutralt brændsel, ønsket om opfyldelse af Danmarks energipolitiske målsætninger om nedbringelse af CO₂-emission er irrelevant for afgørelsen af, om projektforslaget kan godkendes.
- Energiklagenævnet har truffet afgørelse om fortolkningen af projektbekendtgørelsens § 8. Såfremt kraftvarmeværket og Mariagerfjord Kommune ønskede at få nævnets fortolkning prøvet, skulle man have indbragt sagen for domstolene, hvilket ikke er sket rettidigt, hvorfor Energiklagenævnets afgørelse af 18. maj 2009 står fast.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Side 7 af 20

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk a.m.b.a.'s synspunkter og bemærkninger

Kraftvarmeværket finder, at Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 17. februar 2010 skal stadfæstes. Til støtte herfor har værket navnlig anført følgende:

- Projektforslaget er ansøgt og godkendt med henvisning til projektbekendtgørelsens § 8, idet det er taget til efterretning, at den hidtidige begrundelse som reservelastkapacitet ikke kunne godkendes, jf. Energiklagenævnets afgørelse af 18. maj 2009.
- Da der ikke sker en udvidelse af produktionskapaciteten for biomasse, kan projektforslaget godkendes under henvisning til projektbekendtgørelsens § 8 og Energistyrelsens vejledning af december 2007 til bekendtgørelsen.

Mariagerfjord Kommunes udtalelse til sagen

Mariagerfjord Kommune har i forbindelse med fremsendelsen af klagen til Energiklagenævnet i henhold til projektbekendtgørelsens § 29, stk. 2, fremsendt en udtalelse til sagen. Mariagerfjord Kommune citerer i den forbindelse den påklagede afgørelse og udtaler endvidere følgende:

- Kommunen har efter anmodning fra kraftvarmeværket genbehandlet projektforslaget alene efter bestemmelsen i projektbekendtgørelsens § 8.

Øvrige oplysninger

Af projektforslaget af september 2009 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

1 Redegørelse for projektet

1.1 Indledning

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk er overgået til markedsvilkår pr 1. oktober 2007.

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk har en skæv peakkontrakt, så de er på markedsvilkår med de 2 gasmotorer, der er bundet op på dampproduktion til Kruse Vask.

Dette betyder, at motor 1 og 2 leverer el og varme i perioden kl. 6 – 16 alle hverdage.

Gasmotor 3 er overgået til regulerkraftmarkedet, hvilket betyder, at den kun er i drift, når der er behov for elproduktion.

Kraftvarmeproduktionen på Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk er således nu styret af elproduktionsbehovet på nettet og ikke af varmebehovet i forsyningsområdet.

Det resterende varmebehov produceres på eksisterende naturgaskedel med deraf følgende CO₂-emission.

For at nedbringe CO₂-emissionen for det resterende varmeproduktionsbehov til nul ønskes etableret en transmissionsledning til Hadsund Fjernvarme, vor der fyres med CO₂-neutralt brændsel i form af flis.

I situationer med høje elpriser og aktivering på regulerkraftmarkedet vil der i perioder kunne opstå varmeoverskud på Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk. Dette varmeoverskud vil gennem transmissionsledningen kunne afsættes til Hadsund Fjernvarme og dermed være med til at øge kraftvarmeproduktionen på Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk i perioder, hvor dette er ønskeligt for det samlede elsystem.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 8 af 20

Projektet er således et led i opfyldelsen af Danmarks energipolitiske målsætning omkring nedbringelsen af CO₂-emissionen ved den samlede kraft- og varmeproduktion.

Denne rapport beskriver et projektforslag iht. varmemforsyningsloven for etablering af transmissionsledning fra Hadsund til Visborg, så Hadsund Fjernvarme kan levere CO₂-neutralt varme til Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk i perioder med begrænset elproduktionsbehov.

...

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk fremsender projektforslaget, hvis formål er at opnå projektgodkendelse til at etablere ny transmissionsledning, og derigennem opnå, at Hadsund Fjernvarme kan fungere som CO₂-neutralt varmeproducent for Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk i perioder med behov for varmeproduktion uden samproduktion.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 9 af 20

Projektforslaget og nærværende samfundsøkonomiske redegørelse skal redegøre for ændringer og meromkostninger samt besparelser ved etablering af ny transmissionsledning i forhold til fortsat at producere varmen på naturgaskedlen i Veddum.

...

Indstilling

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk er overgået til markedsvilkår og samproduktion af el og varme vil være bestemt af behovet for elproduktion.

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk skal fortsat levere damp til Kruse Vask, og vil være bundet til elproduktionen på de dampproducerende enheder.

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk ønsker at etablere en transmissionsledning fra Hadsund til Visborg, for at opnå at Hadsund Fjernvarme kan fungere som CO₂-neutral varmeproducent ved behov for varmeproduktion på kedel.

...

2.1 Varmeplanlægning

Mariagerfjord Kommune bedes behandle projektforslaget efter § 8 i Projektbekendtgørelsen

Projektet bør godkendes idet:

- Transmissionsledningen vil sikre CO₂-neutral varmeproduktion i perioder med begrænset elproduktionsbehov.

- Transmissionsledningen vil reducere den samlede nationale CO₂-emission ved el- og varmeproduktion.
- Projektet er samfundsøkonomisk fordelagtigt.

2.2 Forbrugertilslutning

Inden for den eksisterende bebyggelse i det nuværende forsyningsområde er ledningsnettet fuldt udbygget til at kunne forsyne samtlige potentielle forbrugere.

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk oplever i øjeblikket et stigende antal udmeldinger på grund af for høje priser. Denne udmelding fra fjernvarmen kan stoppes ved etablering af transmissionsledningen, der vil medføre markant reduktion af forbrugerpriserne.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 10 af 20

Projektet vil således være medvirkende til opfyldelsen af Klima- og Energiministerens brev til kommunerne af 27. januar 2009 om øget tilslutning til fjernvarmesystemerne.

For Hadsund Fjernvarme vil etablering af en transmissionsledning forbedre værkets muligheder for at forsyne 2 kommende udstykninger i Hadsund med varme.

...

4.1 Hoveddisposition

Der etableres en ny transmissionsledning på ca. 2.500 meter fra Hadsund til Visborg i DN125 udført som +isoleret twinrør. Varmetabet i denne ledning vil udgøre 312 MWh/år til en netto produktionspris af ca. 175 kr./MWh – svarende til ca. 55.000 kr.

Det eksisterende kraftvarmeværk i Veddum har ændret sin driftsform fra elafregning på treledstariffen til drift på markedsvilkår. Det vil betyde, at de to motorer, der indgår i dampproduktionen til Kruse, har faste køretider tilpasset produktionen i vaskeriet, og at den tredje motor er på regulérkraftmarkedet i form af manuel reserve.

...

5.1 Beregningsmetode

...

Det tidligere gældende samproduktionskrav er ophævet og de decentrale værkers primære opgave er nu markedsresponsen på prissignaler fra el- og regulerkraftmarkedet.

Kraftvarmeproduktionen er således fremover ikke styret af varmeproduktionen.

...

5.2 Virksomhedsøkonomi

En transmissionsledning fra Hadsund til Visborg (2.500 m á 1500 kr/m) vil koste 3,75 mio. kr. inkl. pumpestation og styring.

Der er regnet en kedelproduktionspris i Veddum på ca. 500 kr./MWh og en tilsvarende afregningspris i Hadsund på 200 kr./MWh.

Transmissionsledningen vil afhængig af den valgte driftsform og afhængig af i hvor stor en del af året, man vælger at nedlukke den eksisterende transmissionsledning mellem Skelund og Visborg, give et selskabsøkonomisk overskud efter forrentning og afskrivning på op til ca. 1,6 mio.kr./år ved fuld dækning af behovet i Visborg og Visborggaard svarende til levering af et sted mellem 4.500 og 5.000 MWh/år.

5.3 Samfundsøkonomi

Samfundsøkonomien er opgjort efter Energistyrelsens retningslinier for evaluering af varmeforsyningsprojekter.

Der er anvendt brændselspriser ifølge "Brændselsprisforudsætninger for samfundsøkonomiske beregninger", Energistyrelsen maj 2009.

5.4 Energi og miljø

Vurderingen på de energi- og miljømæssige konsekvenser er foretaget i overensstemmelse med Energistyrelsens retningslinier for evaluering af varmeforsyningsprojekter.

I bilag 7 er vist emissioner ved varmeproduktion over den 20-årige beregningsperiode med henholdsvis flisfyring og naturgas. Idet skadevirkningen på miljøet er afspejlet i den samfundsmæssige omkostning, vil en løsning med flisfyring være den samfundsmæssige mest attraktive løsning.

5.5 Beregningsresultater

Som det fremgår af bilagene 5-7 viser den samfundsøkonomiske beregning ud fra Energistyrelsens forudsætninger en fordel for transmissionsledning som det fremgår af følgende skema.

	Brændsel	Anlæg, drift og vedligeholdelse	Emissioner	Afgiftsprovenu (20 % mod-)	I alt

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Side 11 af 20

		hold		regnes)	
Eksit. gaskedel	18.679.37 0	460.818	3.457.713	14.728.527	19.652.19 5
Ny transmissions- ledning	12.230.97 2	4.623.654	1.361.941	172.539	18.182.05 9

...

Konklusion

Den samfundsøkonomiske beregning viser at med en levering på min. 3.500 MWh, er der en væsentlig gevinst ved at etablere en transmissionsledning fra Hadsund til Visborg, så Hadsund Fjernvarme kan levere CO2-neutral varme, frem for at afbrænde CO2-belastende naturgas, som er en begrænset ressource, på naturgaskedlen i Veddum.

Under virksomhedsøkonomi er ændringen i fjernvarmeværkets varmeproduktionsomkostning ved det foreslåede projekt. Den selskabsøkonomiske fordel ved at etablere transmissionsledningen er op til 1,6 mio. kr om året, der vil komme fjernvarmebrugere i Veddum-Skelund-Visborg til gode.

Det svarer til en reduktion i varmeproduktionsomkostningerne med knapt 4.000 kr. ekskl. moms i gennemsnit pr. forbruger om året.

CO2-emissionen fra produktionen på Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk vil i kraft af projektet blive reduceret med 988 ton pr. år.

[...].

Af projektforslaget af juli 2007, som Energiklagenævnet behandlede ved nævnets afgørelse af 18. maj 2009, fremgår bl.a. følgende:

”[...]

1.1 Indledning

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk overgår til markedsvilkår pr 1. oktober 2007.

Det er lykkedes for Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk, at opnå en skæv peakkontrakt, så de kan gå på markedsvilkår med de 2 gasmotorer, der er bundet op på dampproduktion til Kruse

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 12 af 20

vask. Dette betyder, at de leverer el i perioden kl. 6 – kl. 16 alle hverdage.

Gasmotor 3 overgår til regulerkraftmarkedet, hvilket betyder, at den kun er i drift, når der er behov for elproduktion.

Disse nye aftaler betyder, at efter 1. oktober vil driften af gasmotorerne i højere grad afhænge af elproduktionsprisen end af varmebehovet, og at der nødvendigvis skal etableres en reserveenhed til varmeproduktion i de perioder, hvor gasmotorerne ikke vinder elproduktion på det frie elmarked.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Behovet for en ekstra varmeproduktionsenhed kan være etablering af en fjernvarmekedel på Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk. Et alternativ er, at etablere en transmissionsledning fra værket i Hadsund til Visborg.

Side 13 af 20

Denne rapport beskriver et projektforslag iht. varmforsyningsloven for etablering af transmissionsledning fra Hadsund Bys Fjernvarmeværk til Visborg, så Hadsund Varmeværk kan fungere som reserveenhed for Veddum- Skelund-Visborg Kraftvarmeværk.

...

1.3 Indstilling

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk overgår til markedsvilkår 1. oktober og skal i den forbindelse have etableret varmeproduktionskapacitet til reserve for at understøtte den ændrede driftsform.

Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk skal fortsat levere damp til Kruse vask, men vil være bundet af elproduktionen på enhederne.

...

2.1 Varmeplanlægning

Mariagerfjord Kommune bedes behandle projektforslaget efter § 7 stk 2 og § 8.

Projektet bør godkendes idet:

- den nye transmissionsledning skal fungere som reservekapacitet.
- Projektet er samfundsøkonomisk meget fordelagtigt.

2.2 Forbrugertilslutning

Inden for den eksisterende bebyggelse i det nuværende forsyningsområde er ledningsnettet fuldt udbygget til at kunne forsyne samtlige potentielle forbrugere.

For Hadsund Fjernvarme vil etablering af en transmissionsledning forbedre værkets muligheder for at forsyne 2 kommende udstykningsområder i Hadsund med varme.

...

4 Beskrivelse af projektet

4.1 Hoveddisposition

Der etableres en ny transmissionsledning på ca. 2.500 meter fra Hadsund Bys Fjernvarme til Visborg i DN125 udført som + isoleret twinrør. Varmetabet i denne ledning vil udgøre 312 MWh/år til en netto produktionspris af ca. 125 kr./MWh – svarende til ca. 40.000 kr.

Det eksisterende kraftvarmeværk i Veddum ændrer sin driftsform fra elafregning på treledstariffen til drift på markedsvilkår. Det vil betyde, at de to motorer, der indgår i dampproduktionen til Kruise, får faste køretider tilpasset produktionen i vaskeriet, og at den tredje motor kommer på regulærkraftmarkedet i form af manuel reserve.

...

6 Konklusion

Den samfundsøkonomiske beregning viser en væsentlig gevinst ved at etablere en transmissionsledning fra Hadsund Bys Fjernvarme til Visborg, så Hadsund Bys Fjernvarme kan fungere som reservevarmeenhed, frem for at etablere en ny naturgaskedel i Veddum.

Under virksomhedsøkonomi er vist udviklingen i fjernvarmeværkets dækningsbidrag ved det foreslåede projekt. Den selskabsøkonomiske fordel ved at etablere transmissionsledningen er op til 1,6 mio. kr om året, der vil komme fjernvarmebrugere i Veddum-Skelund-Visborg til gode.
[...].”

Retsgrundlaget

Godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg samt valg af produktionsform og brændsel er nærmere reguleret i projektbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1295 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg). Af bekendtgørelsen fremgår bl.a. følgende:

”[...]

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Side 14 af 20

§ 3. Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af bilaget til bekendtgørelsen, skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse. Tilsvarende gælder vedligeholdelses- og reparationsarbejder på et kollektivt varmforsyningsanlæg, der i væsentlig grad indebærer en forbedring af anlæggets drifts- og energiøkonomi samt levetid.

Stk. 2. Retlige og faktiske dispositioner til gennemførelse af et projekt må først foretages, efter projektet er godkendt.

[...]

§ 8. Projekter for transmissionsnet kan godkendes af kommunalbestyrelsen uanset områdefrænsningen.

[...]

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Side 15 af 20

Varmeproduktionsanlæg

§ 15. Ved etablering af varmeproduktionsanlæg til levering af varme til et fjernvarmenet, der forsynes af et eksisterende decentralt naturgasbaseret kraft-varme-anlæg eller varmeanlæg, skal kommunalbestyrelsen ved godkendelse af projekter anvende kriterierne i stk. 2-4 for fastlæggelse af brændselsvalg.

Stk. 2. Ved etablering af varmeproduktionsanlæg efter stk. 1 kan kommunalbestyrelsen kun godkende brændslerne naturgas og mineralsk olie, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved etablering af varmeproduktionsanlæg efter stk. 1 kan kommunalbestyrelsen godkende biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse forudsat, at brændslet anvendes på en kraft-varme-producerende produktionsenhed baseret på disse brændsler.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan ved etablering af udvidet varmeproduktionskapacitet, som er nødvendiggjort af et øget varmebehov, godkende anvendelse af CO₂ -afgiftsfrit brændsel for anlæg, der alene er dimensioneret til at dække det øgede varmebehov, jf. dog § 13.

[...]

§ 24. Forinden kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse, skal kommunalbestyrelsen foretage en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet. Vurderingen skal ske på baggrund af planlægningen efter kapitel 2, de i kapitel 3 fastsatte forudsætninger og de i 21, stk. 1, nr. 10, nævnte samfundsøkonomiske analyser samt de efter § 23 modtagne bemærkninger. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen påse, at projektet er i overensstemmelse med varmforsyningsloven, herunder formålsbestemmelsen, samt at projektet ud fra en kon-

kret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

Stk. 2. Forudsætter projektet anvendelse af de i lovens § 6, stk. 3, og § 7 nævnte regler, skal kommunalbestyrelsen vurdere reglernes anvendelse i forhold til projektets økonomi og opfyldelsen af energipolitiske målsætninger mv.

[...]

....

Bilag 1

Godkendelsespligtige projekter for kollektive varmforsyningsanlæg efter varmforsyningslovens kapitel 2

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

1) Produktions- og behandlingsanlæg

Side 16 af 20

1.1) Opførelse, udvidelse og nedlæggelse af produktions- og behandlingsanlæg for bygas, LPG (flaskegas), biogas, lossepladsgas, geotermisk energi m.v.

1.2) Opførelse, udvidelse og nedlæggelse af fjernvarmeværker, herunder forbrændingsanlæg for affald, træ, halm m.v.

1.3) Opførelse, udvidelse og nedlæggelse af blokvarmecentraler med en varmekapacitet på mere end 0,25 MW.

1.4) Opførelse, udvidelse og nedlæggelse af kraft-varmeanlæg/centraler med en effekt op til 25 MW.

1.5) Ændring af energiform på godkendelsespligtige kollektive varmforsyningsanlæg, jf. 1.1-1.4.

2) Transmissions- og fordelingsledninger

2.1) Etablering eller bortfald af anvendelsen af transmissions- og fordelingsledninger med tilhørende tekniske anlæg (pumper, stationer, varmeveksler m.v.) for fjernvarme, naturgas eller andre brændbare gasarter (bygas, biogas, lossepladsgas m.v.).

2.2) Forstærkning af transmissionsledninger/fordelingsledninger for fjernvarme, naturgas m.v., som øger kapaciteten.

3) Distributionsnet og forsyningsområder

3.1) Etablering, udvidelse, indskrænkning eller bortfald af distributionsnet eller forsyningsområder.

[...]"

Energistyrelsen har udarbejdet en vejledning til projektbekendtgørelsen (vejledning om bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, december 2007). Vedrørende bekendtgørelsens § 8 fremgår bl.a. følgende af vejledningen:

"[...]"

Projekter for transmissionsnet kan godkendes af kommunalbestyrelsen uanset områdeafgrænsningen, da områdeafgrænsningen ikke påvirkes af placeringen af transmissionsnet. Godkendelsen af et sådant projektforslag betyder ikke, at området langs denne transmissionsledning er kollektivt forsynet. Det skyldes, at formålet med ledningen ikke er at forsyne beboelserne langs denne ledning, men alene at forsyne de to produktionsværker. Ønsker eksempelvis et naturgasselskab at forsyne en virksomhed på denne strækning, og kan virksomhedens anlæg tilsluttes direkte på transmissionsledningen, skal denne tilslutning særskilt godkendes.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

F.eks. kan en transmissionsledning mellem to adskilte fjernvarmenet godkendes såfremt projektforslaget for transmissionsledningen udviser en god samfundsøkonomi i forhold til driften af de to fjernvarmenet hver for sig. Det skal bemærkes, at hvor der eksempelvis er tale om et fjernvarmenet forsynet med biomassevarme- eller kraftvarme og et fjernvarmenet forsynet med naturgasbaseret varme eller kraftvarme, må der i henhold til § 15 om brændselsvalg for varmeproduktionsanlæg ikke ske en udvidelse af produktionskapaciteten for biomassevarmen.
[...].

Side 17 af 20

En realitetsafgørelse truffet af et rekursorgan skal som udgangspunkt respekteres af underinstansen. Hvis der i tiden efter rekursorganets afgørelse ikke er fremkommet nye væsentlige oplysninger eller nye regler, der regulerer de punkter, som rekursorganet har taget stilling til, er rekursorganets afgørelse bindende for førsteinstansen. Hvad rekursinstansen har taget stilling til, vil bero på en fortolkning af rekursafgørelsen og det retsgrundlag, den bygger på. Hvis førsteinstansen meddelte afslag på en ansøgning ud fra en skønsmæssig vurdering, og rekursinstansen stadfæster afslaget under henvisning til, at man ikke har grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens skøn, har rekursinstansen ikke taget stilling til, om der i alle situationer skal gives afslag. I dette tilfælde vil førsteinstansen som udgangspunkt kunne genoptage sagen og efter en fornyet vurdering give en tilladelse, der vil kunne påklages til rekursinstansen. Hvis der er i tiden efter rekursorganet traf sin afgørelse er fremkommet nye væsentlige forhold, faktiske eller retlige, kan førsteinstansen endvidere være berettiget til at træffe en afgørelse, som indebærer en omgørelse af rekursorganets afgørelse. Det skal således vurderes efter de almindelige forvaltningsretlige regler og genoptagelse, om en førsteinstans kan genbehandle en sag, der er afgjort ved en rekursinstans. Der kan i den forbindelse henvises til bogen "Forvaltningsret - Prøvelse" af Bent Christensen, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2. udgave, 4. oplag, 1994, side 292 ff., samt bogen

”Forvaltningsret. Almindelige Emner” af Jens Garde m.fl.: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 5. udgave, 2009, s. 350 ff.

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Energiklagenævnet har ved tidligere afgørelse af 18. maj 2009 ophævet Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 25. september 2008 om godkendelse af kraftvarmeværkets projektforslag af juli 2007 om etablering af reservevarmekapacitet i forbindelse med værkets overgang til markedsvilkår. Ved den nu påklagede afgørelse af 17. februar 2010 har Mariagerfjord Kommune godkendt kraftvarmeværkets projektforslag af september 2009 om etablering af en varmetransmissionsledning mellem kraftvarmeværket om Hadsund Fjernvarme.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH –EKN

Projektforslaget af juli 2007 havde efter det oplyste til formål, at Hadsund Fjernvarme via en transmissionsledning kunne fungere som reserveenhed ved udfald på kraftvarmeværkets varmekedel. Reserveenheden skulle anvendes til varmeproduktion i de perioder, hvor kraftvarmeværkets gasmotorer ikke vandt elproduktion på det frie elmarked. Energiklagenævnet ophævede Mariagerfjord Kommunes godkendelse af projektforslaget af juli 2007, da nævnet fandt, at etableringen af transmissionsledningen måtte sidestilles med en ændring af brændselsvalget på kraftvarmeværket i forbindelse med, at biomassebaseret varme fra Hadsund Fjernvarme via transmissionsledningen ville erstatte kraftvarmeværkets egenproducerede naturgasbaserede varme.

Side 18 af 20

Det nu foreliggende projektforslag fra september 2009 har efter det oplyste til formål at nedbringe CO₂-emissionen for det resterende varmeproduktionsbehov på kraftvarmeværket, når der ikke er behov for samproduktion af el og varme. Kraftvarmeværkets gasmotorer 1 og 2 leverer varme til et vaskeri alle hverdage fra kl. 6-16 og samtidig el til nettet (på markedsvilkår), mens værkets gasmotor 3 er overgået til regulerkraftmarkedet og kun sættes i drift, når der er behov for elproduktion. Når der ikke er behov for samproduktion af el og varme, har projektet således til formål, at Hadsund Fjernvarme via transmissionsledningen kan fungere som CO₂-neutral varmeproducent for kraftvarmeværket.

Begge projektforslag, som kraftvarmeværket har forelagt for kommunen til godkendelse, angår således etablering af en varmetransmissionsledning mellem kraftvarmeværket og Hadsund Fjernvarme, men med tilsyneladende forskellige formål. Når en rekursinstans, som Energiklagenævnet er i forhold til Mariagerfjord Kommune i den foreliggende sag, har truffet en endelig afgørelse i en sag, kan en førstestans (kommunen) ikke uden videre genbehandle sagen, jf. nærmere ovenfor under afsnittet om retsgrundlaget. Kommunen vil kun kunne foretage en genbehandling, såfremt betingelserne for en genoptagelse af sagens behandling er til stede. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag, der

er genoptaget, kan afgøres med et ændret resultat, reguleres i øvrigt af almindelige forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af forvaltningsakter.

En myndighed kan i almindelighed genoptage en afgjort sag i tilfælde, hvor der i forbindelse med en anmodning om genoptagelse fremkommer nye faktiske oplysninger eller nye retlige forhold af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med myndighedernes oprindelige stillingtagen til sagen. Ved væsentlige nye retlige forhold forstås ændringer med tilbagevirkende kraft i det retsgrundlag, der forelå på tidspunktet for den oprindelige afgørelse, eller at en højere administrativ myndighed eller domstol har truffet afgørelse i relation til parten i den sag, der remonstreres² vedrørende et spørgsmål, som er af betydning for den remonstrerede sag. Mariagerfjord Kommune har således alene haft hjemmel til at godkende projektforslaget af september 2009, såfremt der i tiden mellem Energiklagenævnets afgørelse af 18. maj 2009 om ophævelse af kommunens godkendelse af projektforslaget af juli 2007 og kommunens afgørelse af 17. februar 2010 er fremkommet væsentlig nye faktiske eller retlige oplysninger vedrørende sagen. Reglerne om genoptagelse af afgørelser er beskrevet nærmere i den juridiske litteratur. Der kan henvises til bogen: "Forvaltningsret" af Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2. udgave, 2002, side 915 ff.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Side 19 af 20

I den foreliggende sag angår begge kraftvarmeværkets projektforslag, som anført, etableringen af den samme varmetransmissionsledning fra værket til Hadsund Fjernvarme. Energiklagenævnet finder, at det af kommunen godkendte projektforslag af september 2009 i realiteten angår et identisk projekt, som forelå ved kraftvarmeværkets projektforslag fra 2007, og som kommunen ligeledes godkendte, men hvor Energiklagenævnet ophævede kommunens godkendelse af projektforslaget. Det forhold, at det angivelige formål med projektet oplyses forskelligt i de to projektforslag, kan ikke føre til at andet resultat.

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at de faktiske oplysninger i sagen ikke har ændret sig i forhold til nævnets afgørelse af 18. maj 2009, da der som anført er tale om to identiske projekter. Det forhold, at projektforslaget af september 2009 har fået en anden begrundelse end projektforslaget af juli 2007 medfører ikke, at der er tale om et andet og nyt projektforslag, som kan godkendes i medfør af projektbekendtgørelsens § 8. Da der heller ikke foreligger oplysninger om, at der er opstået et efterfølgende planlagt varmebehov,

² Ved remonstration forstås således det forhold, at en part i sagen henvender sig til en forvaltningsmyndighed, der har truffet afgørelse i en sag, med anmodning om, at sagen genoptages, så der kan træffes en anden – og for parten gunstigere – afgørelse i sagen.

kan projektforslaget endvidere ikke godkendes i medfør af projektbekendtgørelsens § 15, stk. 4. Det forhold, at de samfundsøkonomiske beregninger i projektforslaget af september 2009 er opdateret i forhold til projektforslaget af juli 2007 medfører ikke, at der foreligger nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning, at Mariagerfjord Kommune har haft hjemmel til at genbehandle sagen. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at der ikke er sket nogen ændringer i projektbekendtgørelsen, siden Energiklagenævnet traf sin oprindelige afgørelse af 18. maj 2009. Mariagerfjord Kommune har således ikke haft hjemmel til at træffe afgørelsen af 17. februar 2010. Kommunens afgørelse er derfor ugyldig, og afgørelsen ophæves, således at Energiklagenævnets afgørelse af 18. maj 2009 står ved magt.

21. december 2010

J.nr 1021-10-44-6

SSH -EKN

Energiklagenævnets afgørelse

Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 17. februar 2010 ophæves.

Side 20 af 20

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 20. december 2010.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnet i henhold til § 26 i lov om varmforsyning, jf. lovebekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jfr. § 26, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnformand

/Signe Sara Hildebrandt
Fuldmægtig, cand.jur.